

بمبها برای زدن فردو آماده‌اند!

تیتروهای روز

روز گذشته در اعتراض به حادثه جده صورت گرفت

تجمع مقابل سفارت سعودی

کارشناس نظامی عربستانی: هیبت متجاوز

دریمن فروریخت

مردم نامحرم هستند؟

از سوی سرلشکر سلیمانی مطرح شد

گلایه از تولید فیلم و برخی غلوها

خبر

واشنگتن: تحریم‌ها مر حله‌ای

و پس از راستی‌آزمایی تعلیق می‌شود جف راسکه، سخنگوی وزارت خارجه آمریکا در نشست خبری دیروز خود در واکنش به بیانات رهبر معظم انقلاب و اظهارات رئیس‌جمهوری درباره نتایج مذاکرات هسته‌ای لوزان گفت: من فکر می‌کنم نکته اول در این موضوع عدم مجادله در ملاحظه است. طی هفته گذشته ما درباره پارامترهای چارچوب (توافق) گفت‌وگوهای زیادی داشتیم و مطمئناً به برخی جزئیات آنها پرداختیم. بنابراین ما درباره این موضوعات در ملاحظه مذاکره و گفت‌وگو نمی‌کنیم. هر چند برخی جزئیات همچنان باید مورد مذاکره قرار گیرد. این فرآیندی است که تا انتهای ماه ژوئن در پیش داریم و ما با شرکای خود درباره آنها مذاکره خواهیم کرد. به گزارش تسنیم، وی افزود: تا انتهای ژوئن ما در حال کار، کامل کردن و ساخته و پرداخته کردن بسیاری از جزئیاتی هستیم که باقی مانده‌اند. ما قصد نداریم درباره هر گونه اظهارات عمومی از سوی مقامات ایرانی در ملاحظه پاسخی دهیم یا مذاکره کنیم، به‌عنوان مثال، براساس پارامترهای مورد توافق، تحریم‌ها طی یک رویه مرحله‌ای و براساس راستی‌آزمایی این موضوع که آیا ایران به تعهدات خاص خود در برنامه نهایی اقدام مشترک عمل کرده است، تعلیق خواهد شد. این از جمله پارامترهای توافق شده در لوزان است. راسکه در پاسخ به خبرنگاران گفت: فرآیند «تعلیق تحریم‌ها» تنها پس از «راستی‌آزمایی پایبندی ایران به تعهداتش» آغاز خواهد شد. وی تأکید کرد: فرآیند تعلیق یا کاهش تحریم‌ها تنها زمانی آغاز خواهد شد که ایران گام‌های عمده (تعهدات) هسته‌ای خود را کامل کرده باشد و بازه گریز هسته‌ای دست‌کم به یک سال افزایش یافته باشد. بنابراین این امر با آنچه ما هفته پیش گفته بودیم و آنچه از سوی همه طرف‌ها در لوزان مورد موافقت قرار گرفته، سازگار است. سخنگوی وزارت خارجه آمریکا بار دیگر در پاسخ به خبرنگاران تأکید کرد که کاهش تحریم‌ها تنها زمانی رخ خواهد داد که ایران به تعهدات هسته‌ای خود عمل کند. «تعلیق به‌صورت مرحله‌ای و براساس راستی‌آزمایی کامل تعهدات خاص ایران انجام خواهد شد»، راسکه درباره موضوع ابعاد نظامی احتمالی و بازرسی‌ها از تأسیسات ایران گفت: روی جزئیات و مدالیته خاص بازرسی‌ها و راستی‌آزمایی‌ها باید طی مذاکرات آتی کار شود. من فکر می‌کنم درساره ابعاد نظامی احتمالی، ما اعلام کرده‌ایم که در چارچوب تفاهم، آنها باید فرآیندی را در پیش بگیرند که به همه نگرانی‌های آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در ابعاد نظامی احتمالی بپردازد.

نگاه

فرانسوا توال «نویسنده معروف فرانسوی را باید اولین فردی دانست که مفهوم «ژئوپلیتیک» را به مقوله معرفتی و عقیدتی «شیعه» متصل کرد. وی در کتاب معروف خود با عنوان «ژئوپلیتیک شیعه» ضمن اشاره به پراکندگی جغرافیایی شیعیان در اقصی نقاط دنیا بویژه منطقه خاورمیانه و به‌طور خاص منطقه استراتژیک خلیج فارس، جایگاه مرکزی و هارتلندی ایران در جهان تشیع (ژئوپلیتیک تشیع) را مورد توجه و تدقیق قرار داده است. توال در پژوهش خود با استفاده از پیشینه تاریخی تشیع و نحوه پراکندگی جمعیتی شیعیان و مراکز قدرت آنها، منظری ژئوپلیتیک از این مذهب را ارائه داده است. با این حال و به حساب تغییر و تحولات گسترده واقع شده در جهان تشیع - بویژه در یک دهه گذشته - باید با نگاهی دوباره ژئوپلیتیک شیعه را تسهیم کرد. به عبارت دیگر تسهیمی که توسط توال از ژئوپلیتیک شیعه صورت پذیرفته است، امروز دیگر قابل اتکا نیست. این امر آنگاه ضروری می‌نماید که بدانیم وضعیت شیعیان در دوران کنونی به لحاظ قدرت تأثیرگذاری و میزان وزن و قدرت سیاسی در جوامع خود به هیچ‌وجه با دهه‌ها و قرون گذشته قابل مقایسه نیست. توجه و تدقیق در این مهم آنگاه از اهمیت بیشتری برخوردار می‌شود که بدانیم شیعیان در دوران پیش از انقلاب اسلامی در هیچ سرزمینی نه تنها دارای قدرت سیاسی نبودند بلکه اساساً از وزن و اثرگذاری خاصی برخوردار نبودند. اگر هم در مناطقی چون ایران شاهد حکومت رژیم‌های پادشاهی پیرو مذهب تشیع (لااقل در ظاهر) بودیم لکن مذهب شیعه عملاً نقش و اثرگذاری خاصی در روندها و تصمیمات حکومتی نداشت و حکومت‌هایی چون پهلوی نیز عملاً از مشی سکولار پیروی می‌کردند. این‌که چه علل و عواملی نقش آفرینی بیشتر شیعیان در جهان اسلام و به تبع ظهور «ژئوپلیتیک نوین شیعه» را موجب شده، باید بیش از هر چیز آن را در غلبه «گفتمان انقلاب اسلامی ایران» در هموردی با دیگر گفتمان‌ها به شمار آورد. از گفتمان تعاریف متعدد و متکثری صورت پذیرفته است لکن در خوانشی ساده می‌توان گفتمان‌ها را چارچوب‌هایی فکری، اندیشه‌ای و تنوریسک در هر مکتب در نظر گرفت که رفتار و کردار پیروان آن مکتب در درون هر کدام از گفتمان‌های رایج در مکتب، سازمندی، هدایت و تعریف می‌شود. به‌عنوان نمونه مثلاً در مکتب اسلام می‌توان گفتمان‌های مختلفی چون اسلام انقلابی، اسلام سازشکار، اسلام آمریکایی، اسلام سلفی، اسلام تکفیری، اسلام اصلاح‌طلبانه و... را در نظر گرفت. توضیح آنکه پیروان تمام این گفتمان‌ها خود را پیرو مکتب اسلام دانسته و تمام رفتارهای خود

گفت‌وگوی «وطن امروز» با بهروز افخمی به بهانه اکران «رواه» آخرین فیلمش

تروورها هنوز متوقف نشده!

قلب باکری بهروز افخمی با علیرضا قرظی زنده‌شده احمدی‌نژاد در جشن عرس

دکتر جواد حق‌گو*

از ژئوپلیتیک نوین شیعه تا ژئوپلیتیک نوین جهان اسلام

را اعم از رفتار سیاسی، اقتصادی یا فرهنگی با عنایت به بایسته‌های مکتب اسلام تبیین می‌کنند گفتمان انقلاب اسلامی ایران با تأکید بر دو عنصر اساسی «اسلامیت» و «جمهوریت» دیگر گفتمان‌های حاکم در ربع آخر قرن بیستم را با چالشی اساسی مواجه ساخت. هر گفتمان از دال مرکزی و دال‌های شناور تشکیل شده است. اسلام، دال مرکزی گفتمان انقلاب اسلامی را تشکیل داده است. در پیرامون مفهوم اسلام شاهد حضور مفاهیمی چون عدالت، آزادی، دموکراسی، مقاومت، استقلال، امنیت و پیشرفت، به‌عنوان دیگر عناصر اصلی گفتمان انقلاب اسلامی هستیم. تمام مفاهیم اشارشده نقشی اساسی و بی‌بدیل در اثرگذاری گفتمان انقلاب اسلامی و به تعبیر دیگر «صورت‌گفتمانی انقلاب اسلامی ایران» در دیگر جوامع بویژه جهان تشیع داشته است. این حال و با نگاهی دوباره می‌توان عنصر «مقاومت» را یکی از اساسی‌ترین علل و عوامل مؤثر در ترویج گفتمان انقلاب اسلامی ایران در سطح جهان اسلام و بویژه جهان تشیع دانست. اهمیت این عنصر تا بدانجاست که می‌توان به جای «ژئوپلیتیک نوین شیعه» امروز از «ژئوپلیتیک مقاومت» سخن به میان آورد. بر این اساس می‌توان احیای شیعیان را در بستر جنبش اجتماعی نیروهایی به حاشیه رانده شده، جهت گذار به سوی شرایط مطلوب‌تر تبیین کرد. بنا بر این شیعیان جهان اسلام که طی سال‌ها، دهه‌ها و حتی قرن‌ها به لحاظ سیاسی و به علل و عوامل گوناگون از کشمگری و نقش‌آفرینی خاصی در معادلات جهان اسلام و دنیا برخوردار نبودند طی چند مرحله امروز به جایگاه بسیار متفاوتی در قیاس با گذشته رسیده‌اند. نمود این تغییر ژئوپلیتیک را امروز می‌توان در بسیاری از نقاط خاورمیانه بویژه لبنان، سوریه، بحرین، عراق و یمن به نظاره نشست. امروز تمام مسلمانان دنیا و به طور خاص شیعیان فارغ از تفاوت‌های فرهنگی و هویتی خود دریافت‌اند موفقیت و نقش‌آفرینی در راستای بهبود اوضاع در گرو مقاومت در برابر زیاده‌خواهی‌های استبداد داخلی و استعمار خارجی است. نکته دارای اهمیت در این موضوع آن است که شروع اثرپذیری شیعیان جهان اسلام و آغاز

یادداشت روز

آغاز گفت‌وگوهای ملی

پایان دیپلماسی محرمانه

مجتبی اصغری

یکی از مسیری‌های مهم پذیرفته شدن به عنوان ابرقدرتی فرمانتقله‌ای در باشگاه قدرت‌های جهانی، نمایش پتانسیل‌های یک دیپلماسی ملی، با ارزش‌ها و اصول ثابت است. دیپلماسی مهم‌ترین مسیر سیاسی برای امتیازگیری از سایر کشورها به عنوان ابتدایی‌ترین راهکار پیش از متوسل شدن به آخرین راه‌حل‌هاست. برخلاف آنچه در کشور ما نمایش داده می‌شود، کشورهای صاحب سبک در عرصه دیپلماسی هیچ اضرائی بر نمایش تلاش مضاعف برای پیگیری یک روش مذاکره و مناظره با تضمین «برد حریف» ندارند و به‌طور مثال در انتشار نظریات و روایت خود از مذاکرات و توافقات هسته‌ای با ایران تعلل نمی‌کنند. قدرتمندترین کشورها مفتخر به ثبت ملی‌ترین قراردادهای و توافقات در عرصه جهانی با کسب بیشترین امتیاز از رقبا هستند. چه در عرصه روابط بین‌الملل و چه در فضای تجارت بین‌الملل نمونه‌های بسیاری درباره اهمیت وضع قراردادهای و توافقات متنوع با بهره‌گیری از زوایا و ظرافت‌های حقوقی برای افزایش سهم ملت‌ها یا شترکت‌ها از منافع کلی وجود دارد. پس تأکید بر کسب حداکثری‌ترین امتیازات، از اصول یک دیپلماسی ملی موفق است و در مقابل، این دیپلمات‌های کم‌بینه هستند که مکرر خود را ملزم به بخشش امتیازات متنوع و بسیار بزرگ در فضای بین‌المللی برای تضمین بقا می‌دانند. «خودکم‌بینی دیپلماتیک» در فضای جهانی می‌تواند منجر به تلاش برای پنهان نگاه داشتن زوایای مذاکرات از ملت‌ها برای کنترل بحران‌های اجتماعی پس از افشای امتیازات بخشیده شده به حریف شود و در عمل این موضوع به‌سادگی تبدیل به حربه‌ای در دست رقیب می‌شود تا در حساس‌ترین موقعیت‌ها دیپلمات‌های حریف را به واسطه رازهای فاش نشده در فضای ملی در عرصه بین‌الملل در تنگنا قرار دهد. این همان تری است که تحت عنوان «دیپلماسی محرمانه» به منظور خصوصی‌سازی حیطه مذاکره با غرب توسط افرادی همچون سریع‌القدم در ابتدای روی کار آمدن دولت یازدهم بدون توجه به عواقب احتمالی، مطرح شد. تأکید دقیق این طیف که از حامیان بالقوه تیم مذاکره‌کننده دولت در فضای سیاسی جامعه به شمار می‌روند این است که دیپلماسی خارجی کشور باید از سطح جامعه جمع شده و به عبارتی لیوفروشان و تاکسیران و دانشجویان حق ارائه نظر و پیشنهاد و انتقاد در مسیر مذاکرات را نداشته‌باشند. «آنتی‌تو» این پروسه که بر مبنای «اعتماد سیاسی» به یک اقلیت محض بنا گذارده شده بود، در رفتار سیاسی - اجتماعی رهبر حکیم انقلاب از همان ابتدای مذاکرات تبلور یافت. رهبری در تمام مسیر مذاکرات چه در این دولت و چه در دوره‌های گذشته، در بازه‌های زمانی کوتاهمدت «مردم» را شریک تجربه ملی دیپلماتیک نظام در حیطه بین‌الملل کردند و بر سهیم مردم اعم از موافقان و منتقدان از گفت‌وگوهای ملی تأکید ورزیدند. به اعتراف اسناد گسترده تاریخی، برنامه دیپلماسی عمومی آمریکا در تقابل با نظام‌های دیگر، با هدف قراردادن «مردم» با دوقطبی‌سازی جامعه در حوزه آرمان‌ها و ارزش‌ها در فضای داخلی روی پرده می‌رود. در مواردی که آمریکا توانست موفق شود، آنچه میان نظام‌های هدف، ملت، دیپلمات‌ها و هیات حاکمه این کشورها فاصله‌ای جبران‌ناپذیر ایجاد کرد، وادادگی درونی همه جناح‌ها و واسطه معاملات و مذاکرات پنهان و پشت پرده با آمریکایی‌ها بود که اتفاقاً با کلیدوازه «صلح» و «جولگری» از درگرفتن جنگ «میان ۲ کشور» در جلسات دیپلمات‌ها شکل گرفت و در شکل وسیع‌تر به‌واسطه مدیریت همین دیپلمات‌های فرامالی، شکاف ملی میان ملت و حاکمیت را عمیق‌تر کرد. رهبر انقلاب با اشراف به تجربیات تاریخی سایر ملت‌ها و دولت‌ها با تأکید بر خطوط قرمز ارزش‌های درونی جامعه ایرانی، با ارزشگذاری حداکثری برای جامعه خودی، دیپلمات‌های کشور را به شفافیت با ملت توأم با بی‌اعتنایی به موعدهایی عقد توافق در عرصه بین‌المللی توصیه می‌کنند. ادامه در صفحه ۱۶